

INTERVIU CU PREȘEDINTELE PARTIDULUI MODERAT DIN SUECIA

BO LUNDGREN:

"CONSIDERĂM CĂ INDIVIZII TREBUIE SĂ AIBE CÂT MAI MULTĂ LIBERTATE!"

Silvia Constantinescu: La CURIERUL ROMÂNESC există tradiția ca persoana cu care am interviu să se prezinte ea însăși. Cititorii noștri sunt vorbitori de limba română din lumea întreagă și nu te cunosc. Povestește puțin despre tine.

Bo Lundgren: Am 53 de ani. Sunt de origine din Skåne, din sudul Suediei. Am fost activ politic timp de douăzeci și cinci de ani până acum ca deputat în Parlamentul Suediei, ca să reprezint Skåne. Am fost consilier de stat în guvernul lui Carl Bildt (m-am ocupat de tratarea unei crize bancare) și apoi am fost ministrul impozitelor. Am fost purtător de cuvânt în probleme economice, m-am ocupat de economie. Am devenit conducător de partid acum un an.

S.C.: Ce hobby-uri ai?

B.L.: Sunt interesat de teatru muzical, citesc mult. M-am ocupat de atletism - mai ales când eram mai tânăr.

S.C.: Prezintă pe scurt care este ideologia moderatilor azi și dacă este vre-o diferență între politica de azi a moderților și cea care era prin anii '60-'70, când funcționa "modelul suedez".

B.L.: Politica unui partid se modifică odată cu vremurile, deoarece și vremurile se schimbă. Politica la obiect - ceea ce gândim despre îngrijirea copiilor, ceea ce gândim despre îngrijirea bolnavilor, ideile pe care le avem, ideile și valorile - rămân, ele sunt aceleași de-a lungul timpului. Dar pe urmă, realitatea se modifică. Înainte de 1970 aveam o altă situație în ceea ce privește, de exemplu, îngrijirea medicală, căci cei mai mulți medici erau medici privați. După aceea, medicii au fost etatizați, de fapt. Aceasta înseamnă că îngrijirea medicală înainte de 1970 este în principiu diferită de cea de după 1970. Dar, privind în general, se poate spune că ideile pe care le susținem noi sunt aceleași. Considerăm că indivizii trebuie să aibe cât se poate de multă libertate. Tot ceea ce un individ, o gospodărie sau o întreprindere pot face mai bine decât sectorul public, sau chiar la fel de bine, să fie făcut de aceștia înșiși. Sectorul comun care este în comună, consiliul general provincial și stat, este pentru a face ceea ce nu putem să facem singuri. De exemplu, să finanțeze o îngrijire medicală bună. Dar noi trebuie să avem dreptul să alegem pe cel care să ne dea îngrijirea. Cei care lucrează în cadrul îngrijirii medicale să știe că nimeni altcineva nu mai hotărăște peste ei, în afara celor care au organizat îngrijirea medicală. În aceasta constă libertatea. După cel de-al doilea război mondial, toate țările au avut o dezvoltare în care sectorul public a devenit mai mare decât fusese mai înainte. Și lucrul acesta a fost destul de logic. Când se trece de la o societate agrară, în care oamenii aveau o subzistență proprie din gospodăriile agricole în care își rezolvau singuri multe probleme, la o societate industrială, în care oamenii merg la muncă și cei mai mulți nu posedă așa multe lucruri, când ei nu se mai bazează pe o subzistență proprie, când familiile se împrăștie și oamenii nu mai au grije unii de alții în afara limitelor familiei - toate acestea fac ca în această desfășurare a lucrurilor să fie o mai mare nevoie de eforturi comune.

Bo Lundgren, președintele Partidului Moderat din Suedia.
Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

Când orașele devin mai mari și mai anonime, este nevoie de mai mulți polițiști, ceea ce nu era necesar la țară, de exemplu, deoarece acolo exista un control social de altă natură. În felul acesta, sectorul public a crescut. Dar ceea ce s-a întâmplat în Suedia, este că de la sfârșitul anilor '60, ceea ce se numea "modelul suedez" a devenit cu totul altceva, a devenit într-adevăr un "model supra-suedez" cu impozite mai mari, în care politicienii trebuiau să hotărăască în cea mai mare parte cum să se facă îngrijirea copiilor, și aceasta a dat greș. Noi ne-am opus acestei desfășurări care a dus la aceea că mulți oameni din Suedia sunt dependenți de stat. Deși suntem o țară cu standard înalt, multor oameni nu le rămâne suficient de mult din banii proprii după plățirea impozitelor ca să poată alege liber.

S.C.: Care este cea mai grea problemă pe care o are Suedia de rezolvat azi și pe care moderatții ar vrea să o atace imediat?

B.L.: Sunt multe probleme, dar cea mai importantă dintre toate cred că este aceea de a restaura dreptul indivizilor de a lua controlul asupra propriei lor vieți de zi cu zi. A avea, desigur, un loc de muncă, este un lucru important, dar atunci când am de lucru este important să știi că mă pot întreține eu însumi din munca pe care o am.

S.C.: Zilele trecute am întâlnit un mic antreprenor care votează cu moderatții și care consideră că moderatții i-au abandonat, că impozitele sunt foarte mari și că au probleme de existență. Ce ai de spus acestuia?

B.L.: Noi nu am condus Suedia de șase ani. Ceea ce

am făcut social-democrații de atunci, a fost să mărească impozitele foarte puternic, nu mai puțin pentru antreprenori. Noi nu avem poziție în guvern, așa că nu este vina noastră.

S.C.: Zilele trecute a avut loc o discuție sau o dezbatere între social-democrați și partidul de stânga în legătură cu apartenența membrilor Organizației Sindicale pe Țară (LO). Social-democrații consideră că cei mai mulți membri din această organizație sunt social-democrați, partidul de stânga consideră că o mare parte din ei sunt membri ai partidului de stânga. Dar eu am întâlnit muncitori care îi votează pe moderatți. Nu ar fi posibil, așa cum este în alte țări, ca moderatții să aibe un sindicat propriu pentru muncitorii care îi votează pe moderatți?

B.L.: Ha, ha. În realitate în Suedia nu avem un sindicat care este doar pentru membrii partidului de stânga și nici unul doar pentru cei care sunt social-democrați, ci în sindicatele din Suedia există membri, iar acești membri au diferite culori politice. Știu că în Germania există sindicate creștine și multe altele, dar în Suedia nu avem tradiția aceasta. Dar sperăm că tot mai mulți membri ai sindicatelor devin moderatți și atunci sunt bine-veniți la noi, desigur, atât ca votanți, simpatizatori, alegători cât și ca membri activi. Ei sunt întotdeauna bine-veniți.

S.C.: Dar aceasta înseamnă că banii lor de cotizații merg la social-democrați.

B.L.: Adevărul este că o mare parte se duc totuși la sindicat. Și noi considerăm că lucrul acesta este greșit. Chiar și eu consider aceasta, deși bunicul meu a fost președintele uneia dintre uniunile sindicale în anii 1920-30.

S.C.: În bugetul Suediei pentru 2001 un mare post îl constituie ajutorul pentru copii, care va crește anul viitor și mai mult. De ce se dă în Suedia ajutor de copii la toți copiii indiferent de venitul părinților? Ajutorul de locuire este relatat la venituri, la fel ca și alte ajutoare, precum împrumutul și ajutorul de studii, de exemplu. De ce nu și ajutorul pentru copii? Ce sens are să se dea ajutor de copii la toată lumea?

B.L.: De fapt ar trebui, și noi vrem mai degrabă să avem, o cotă de reducere mai mare la impozite, o cotă specială de reducere pentru copii și care să fie mai mare prin efectele sale economice decât ajutorul pentru copii actual prevăzut de guvern. Când vorbim despre reducerea la impozite, știm despre ce este vorba. Căci, dacă luăm două familii - o familie, să spunem, fără copii și o alta care are trei copii, de exemplu - este clar că familia care are trei copii are o capacitate mai scăzută de a plăti impozit, deoarece costul vieții lor este mult mai mare. Și cele mai multe țări au un sistem de reducere la impozite pentru copii, ceea ce face că nu se plătește la fel de mult impozit. Reducerea aceasta de impozit nu are de-a face cu venitul, ci este în relație cu câți copii sunt în familie. În Suedia am avut reducerea de impozit pentru copii până în 1946, când ea a fost înlocuită cu ajutorul pentru copii.